

YUSUF

Mustafa ÖZÇELİK

Erken gelmiş bir bahar mıydı yoksa kuruyan bir yaz mı? Şimdi mevsimini tam olarak hatırlamıyor Yusuf. Geçmişe ait hiçbir şey onun için bir anlam taşıyor. Gelecek de öyle... Perdenin arkasında kim var? Bilmiyor. Her şey öylesine karmaşık ve karanlık ki... Ardındaki geçmişe anlam veremeyen Yusuf, geleceğe de bir anlam veremiyor. Bunun sancısı her an yüreğindedir. Olup bitenler, olacaklar, olacağı sanılanlar, hayaller, düşler... Yusuf, biliyor ki, her şey bir anlam bekliyor. Daha doğrusu her şeyin bir anlamı olması gerektiğini düşünüyor. Hiçbir şeyi bilmemekle, hatırlamamakla birlikte bunun böyle olacağını seziyor. Bu kadarcık bir ışığın olmasına, titreşim aydınlığıyla önünü birazcık görebilmesine ise henüz bütünüyle bozulmamış dağlı yüreği ve karmaşık hayatta donuklaşmamış kafası sebep oluyor.

Her şey birdenbire olmuştu. Şimdi, o geniş dalgalarının insanı yoğun bir yalnızlık ve korku hissiyle baş başa bırakan sesi kim bilebilirdi ki yerini otobüs, kamyon, taksi seslerine terk etsin. Ormanda ağaçların rüzgârla birlikte çıkardıkları sesler şimdi kulağına taşınınsın. Sonra o dağ... Uçurum, çobanlar, leylekler, kartallar... İnsansız bir hayat, kuşlarla, ağaçlarla, çiçeklerle bereketli göğsünde Yusuf'u emzirip büyüten tabiat... Her şey katı ve ürkütücü... O denli de yumuşak ve uysal...

Günlerce dışarı çıkamamış, durmadan dağ, deniz, uçurum rüyaları görmüştü. Pencereden uçan kuşlara özlemle bakmış, bir gün birinin kendisini alıp o sonsuz ülkeye götürmesini ne kadar da istemişti. Saksılarda yetişen çiçekler, bahçedeki kurumaya yüz tutmuş birkaç yalnız ağaç, ona ne söyleyebilirdi ki? Sonunda kartallara, deniz kızlarına, ceylanlara dair öyküler de bitti. Ara sıra hatırlanır olsa bile dağlar da önemini yitirir gibi oldu. Keçi yollarına

alışık ayağıyla şehrin ezilen caddelerinde, gecesinde, gündüzünde o da bir yer işgal etti. Başkaları Yusuf'u, Yusuf da onları kabul etti. Gökyüzündeki salkım saçak bulutlar arada bir gözünün önüne gelse bile durum böyleydi. Uçamayan kuşlar, sekemeyen tavşanlar yeni masalların konusuydu.

Şimdi çok uzaklardadır her şey...

Züleyha. O deniz kızlarından biri miydi? Uzun boyu, siyah saçları, insanı yüreğinden yakalayıp korkutan bakışlarıyla Züleyha, bir masal kızı gibi mi gelmişti ona? Ondan mı hemen ilk görüşte Züleyha'ya hiç kimsenin bakmadığı gibi bakmış, yüreği heyecandan ilk defa böylesine ılık bir duygunun etkisiyle dolu, yüzü böylesine kıpkırmızıydı. Sonra bütün damarlarında duyduğu o acı. Her çocuk gibi o da elmayı ısırarak yemeyi severdi. Elinde elma, dalgın dalgın suya bakarken Züleyha, aniden yanına gelip elindeki elmayı almak istemişti. O ısırışla Züleyha'nın ağzından Yusuf'un içine sanki bir şeyler akmıştı. Yusuf bu acıyı hiç unutmadı.

Mevsim, yazdır. Uzun saatli günlerin saltanat mevsimidir. Okullar tatil olmuştur. Hayat, hele öğle saatlerinde o kadar durgundur ki bir yaprak bile kımıldayamaz yeryüzünde. Herkes bir köşeye çekilip, ağırlaşan gözlere teslim olarak öğle uykusuna dalar. Aradan birkaç yıl geçmesine rağmen Yusuf, o acıyı ve Züleyha'yı hiç unutmamıştır. Oyunlar, konuşmalar, birlikte ders çalışmalar mesafeyi her gün biraz daha kısaltır. Yusuf'u ona çeken bir şey vardır. O sıcak öğle vaktinde Yusuf, Züleyha'ların bahçesine girmeye hazırlanmaktadır. Tam duvarı atlamıştır ki duyduğu bir ılık sesi üzerine geri döner. Duvarın kovuğundan uzun, kara, kapkara bir yılan intikamcı gözlerle ona bakmaktadır. Sonra Yusuf'un çığlığına koşan Züleyha... Onları birlikte gören yılanın yuvasına tekrar girişi art arda olur. Her şey o kadar korku sağanağı altında geçmiştir ki ikisi de olup bitenler karşısında birbirlerine sarılmış tir tir titremektedirler.

Yusuf, bir de bunu unutmaz. Sonra güz mevsimi geldi. Dallardan ikindi gölgeleriyle birlikte yayılan hüznün, bir görünüp bir kaybolan güneş artık geçmişe çekilen bir sünger gibidir. En azından olayın şoku gitmiştir üzerinden. Sıcak bir yürekle soğuk kış günlerine hazırlık başlar. Bu yol, yüzü hep solgundur Züleyha'nın. Sonbaharın hüznü gözbebeklerine yerleşmiş, hep ağlamaklı duran bakışlarıyla zayı, korkak ve Yusuf'a karşı olabildiğince utangaç biri... Yusuf, neye tam olarak anlam verebilmiştir ki Züleyha'nın bu durumuna bir anlam verebilsin? Züleyha, günden güne büyür, güzelleşir, uysallaşır; sonra birden kızar, yüzü öfkeden kıpkırmızı, korkunç denecek

şekilde zalim... Fakir evlerin tek süsü olan saksıdaki çiçekler evlere taşınır. Gülüşler onlar gibidir. Kaçamak, ürkek... Sonra yine zalim ve öfke dolu bakışlar... Uçurumlar, kuyu, uzayan yollar, çöl, yılan, elma bahçesi, kartallar, düş, hayal, hatıra ve Züleyha... Bu tablounun neresine yerleştireceğini bilmez Züleyha'ı. Hepsinde o vardır. Her yerde onun kokusu, bakışı, gülüşü... O acemi nakışlarla süslenmiş mendil, karşılığında mutlaka alınması gereken kırmızı toka. Duygular, güllere emanet edilmiştir. Sağnak sağnak gül yağar. O diken, o acı, o yılan ve Züleyha...

Bahar, hep böyle tez mi gelir? En güzel şiiri okuyan en güzel kızı kim alkışlamaz? Ama gözlerindeki bütün erkeklere yönelmiş o öfkeyi bir Yusuf göremez. Görse de anlamaz. Ondan teğet geçip herkese bir hançer olup saklanmak ister çünkü tabloda babası vardır artık. Sevgisiz bir evde büyümenin karanlık perdesi açılmıştır. Her şey ortadadır. Yusuf, karanlıkta bir noktadır artık. Yalnızlık, korku, nefret, henüz telaffuzu bile güçlkle söylenen bu kelimelerin getirdikleri ve götördükleri sayfalara sığmaz ama Züleyha'nın çocukluktan genç kızlığa yönelen küçük bir kuş gibi durmadan titreyen yüreğine sığar. Yusuf büyüdüğünde böyle mi olacaktır? Her akşam bir köşeye büzülüp babasının nefretle bakan gözlerindeki o anlam altında ezilen sadece anası değildir artık. Yılan, ilk defa o gece Züleyha'nın koynunda sıcak bir yer bulur. Ona da el kaldırılmış; yenilen ilk tokatla annenin otuz yıllık ömrünün çilesi sivri bir bıçak gibi ona da saplanır. Yusuf'un gözlerinin yüreğinde açtığı derin kuyudan sonra bu bir uçurumdur ona. Züleyha'nın gözyaşları bir nehir olur ve gelip Yusuf'un geniş denizlerini bulur fakat akmaz, akamaz. Tam kıyısında durur. Geriye kum kalır. Sivri taşlar, kanatan, acıtan, yaralayan...

Bir de o adamı hatırlar Züleyha. "Çok güzelsin gel yanıma!" deyişini. Bunları önce şefkat sözü sanan Züleyha, bunun ne denli iğrenç bir tuzak olduğunu sonradan anlar. O adam eklenir tablounun bir köşesine. İğreti ve sipsivri... Rüyasında Yusuf da bu tabloda yerini alır. İçgüdüğü nedense Yusuf'la birlikte kurdurur düşü. Yusuf da bir erkek değil midir? Züleyha'nın dilinden alevler çıkar. Elleri, o kara yılan gibi uzanır boyunlarına. Boğar, öldürür. Dudağında vahşi kahkahalar... Ah, Yusuf olmasa... "Babam bana nefreti öğretti sonra da o adam... "Sonrasını Yusuf'un duyamayacağı bir şekilde söyler... İçinden, kendi kendine... Yusuf'a göre avuçlarında minik bir kuştur Züleyha. Ona o geniş denizleri, beyaz gülüşlü dalgaları, salkım saçak söğüt ağaçlarını, kuşları, çiçekleri anlatır. Kucağına alır, yanaklarından öper. Züleyha'nın yarasını hiçbir şey kapatmaz. Yusuf'un açan kırmızı gülleri, ona

yüreğinden akan kan gibi görünür. Kan, kara yılan, Yusuf'un içinde dep-remeler. Züleyha'nın içinde uçurum. Tutunacak bir dal gibi büzen, yeşeren "Yusuf'um" sözü bazen o yılanı yenilir. Her kıpırdanışında o acılı yer tekrar kanar. Yusuf, rüyasında o uçuruma düşer. Züleyha'dan kaçmaktadır fakat Züleyha ondan önce oradadır.

Akşamları bir çöl kızıdır Züleyha, Yusuf'un düşlerinde. Yüreğinin sesini susturamaz. Yanına varır. Züleyha, uzaktan geldiğini görür görmez Yusuf'u karşılamak üzere çadırından çıkar. Tam elini ona uzatacağı sırada, bir kum fırtınasıyla Yusuf kaybolmuştur. Suyunu da yitirmiştir. Züleyha yoktur. Hiç değilse çocukluğunu, dağlarını, denizini kurtarmak ister, kurumuş olsalar bile. Gözleri kum tanelerinden acı acı yanmaktadır. Gözlerini ister Yusuf.

Züleyha'nın esen rüzgârı fırtınayı kovalar. Yusuf, kan çanağı olmuş göz-lerini açar. Züleyha'nın elindeki keskin bıçak güneşte pırl pırl parıldamak-tadır. Sakin, telaşsız yüreğini çıkarıp orta yere koyar. Kara, kapkara bir kan pıhtısı... Sıra Yusuf'tadır. Yüreği yaralı bir kuş gibi çırpınmaktadır. Kum de-nizi, kan denizine dönüşür. Züleyha'nın sonsuz bağışları... Hiçbirini istemez Yusuf. Kan pıhtısı birden uzar, o kara yılanı dönüşür. Sonra da Züleyha'yı sa-rar. "Bahçede gördüğümün ta kendisi" diye düşünür Yusuf. Züleyha, yılanın sarılışıyla kendinden geçer.

Yusuf'un imdadına yine o dağlar yetişir. Uçurumlar, dümdüz bir yol olur. Sonra kartallar gelirler. Kulaklarında çocukluk denizinin dinmeyen uğultusu. Aradan çağlar, masallar, efsaneler, nesiller geçer. Yusuf, o ışık hı-zıyla evden eve, obadan obaya, milletten millete, çağdan çağa ulaşır. Her evi gizlice gözler. Açan çiçeklere bakar. Onlara gizli gizli su verir. Çocukluğunun kartalları bir gün gelip onu o deniz kıyısına götürürler.

Her şey eskisi gibidir. Yıkılan kulübelerinin yerinde hiçbir şey kalma-mıştır ama o, diktiği, her gün suladığı ağaç, kocaman olmuş, çiçek açmış, meyveye durmuştur. İçinde rüzgârların sesini duyar. Deniz, nerededir? Uzaklarda olamaz. Gözleri uzaklardaki maviliği yakalar. Koşar.

O uçucu hayal. Züleyha. Deniz kızı. Çöl kızı. O mudur? O kartallar ve yılan; ama şimdi karanlık olan bir şey yoktur. Üzerinde kendine gülümseyen bir dost yüzü gibi bakan güneş, çepeçevre mavilik, dalgaların beyaz köpük-leri arasında o hayal. Umut, korkuya; korku da biraz sonra sevince dönüşür... Evet, Züleyha'nın ta kendisidir bu. Yusuf'un dağlı yüreği, kartal bakışları yı-lanı öldürülmeye yetmiş; önce yitirilen Züleyha şimdi kazanılmıştır.

Güneş, gökyüzünde daha bir alımlı gülümser yeryüzüne. Bir hayır iki martı yanından uçmaktadır, kanatlarını suya vurarak. Denizine kavuşmuştur. Dağı da oradadır. Züleyhası da. Sonsuzluk; geniş kanatlarını açmış, onları beklemektedir. Sonra kuvvetli bir dalga Yusuf'u sahilden aldığı gibi onun yanına götürür. Artık ne kara ne karanlıklar ve ne de kara yılan, kara bıyıklı adam.

Sonra gökyüzüne bakarlar. Dalgalar, bu defa kıyıya sürükler onları. Köpük kaybolmuş. Duvağı açılmış gelin gibidir Züleyha. İlk günkü gibi güzeldir. Üzerlerinden bir kartal uçar. Deniz, bitmeyen şarkısına yeniden başlar. İki martı, suların üzerinde kanat çırparak sonsuzluğa uzanırlar.